

Ljubav s okusom čaja

Tania Hershman

PLETENICE

etko straga počeo mi je plesti kosu.
Hej, rekla sam.

Oprosti, rekao je. Baš sam prestao pušiti... nervozne ruke... samo trenutak.

Sjedila sam čekajući početak predavanja, osjećajući nježno zatezanje dok je prebacivao jedan pramen preko drugoga. Moja su koljena rekla, udaj se za njega. Ne okreći se, jednostavno odluči.

Vjenčali smo se šest mjeseci kasnije. Lice mu je bilo nježno koliko su mu ruke bile spretne, njegova ćud hladnokrvna a ljubav osebujna. Prao mi je kosu, pekao mi pite sa slatkim porukama na vrhu, uzgajao nagrađivane ruže, i govorio da je pranje njegov način meditiranja.

Kada sam ošišala kosu, rekao je da je u redu, da me sada može škakljati po tjemenu, ali njegove su ruke bile razočarane, i ubrzo su počele zaudarati po duhanu.

Stres na poslu, rekao je.

Pričala sam s jednom mudrom prijateljicom koja je rekla: Pusti ju da izraste. Moja koljena su rekla: Trebao bi te voljeti bez obzira na to. Vidjela sam ga u kafiću u društvu nepoznate žene. Njegovi prsti poigravali su se njenim kovčama. Povratila sam u kantu za smeće i otišla kući. Pronašla sam kutiju njegovih cigareta i počela s jednom na dan, iako se mojim koljenima to nije svidjelo.

Volim te, rekao je u krevetu, kada mi je kosa ponovno narasla do ramena.

Znam, rekla sam, boreći se protiv upornog inzistiranja svojih koljena da odem u vrt i raskopam mu ružine grmove.

ROMINJANJE

Sjela je na klupu, ali stranica istrgnuta iz The Suna kojeg je pronašla između limenke izbjeljivača i stare kartonske kutije nije bila dovoljna. I dalje je osjećala vlažnost. Ustala je i pažljivo odstranila još nakoliko stranica iz novina. Trenutak prije nego će ponovno sjesti, primjetila je kako se sprema sjesti na *onu* stranicu, onu na kojoj fotografiraju djevojke *bez...* Kada se spustila, od same pomisli da

sjedi na... kroz koljena su joj prošli lagani trnci.

Čekala je.

Slušala je zvukove automobila koji su prebrzo jurili cestom. Iznenadilo ju je da ih može čuti u ovome dijelu vrta. Slabo, ali ih je svakako mogla čuti. Richard i njegovo nabijanje ili što god već radi obično bi ih nadglasalo. Primjetila je da je iznenadujuće toplo; očekivala je propuh, studen, ali bilo joj je posve udobno. Sjedila je leđima prislonjenim uza zid i slušala vjetar, tu i tamo pjev poneke ptice, zavijanje mačaka. Ali ono što je stvarno iščekivala, ono zbog čega je njezin sluh bio posebno izoštren – koraci, okretanje kvake – nije se pojavilo.

Nakon nekog vremena pogledala je na sat, ustala, poravnala suknju, i otvorila vrata kolibe.

Richard je sjedio u naslonjaču. Nije podigao pogled kada je ušla. Na trenutak je zastala na mjestu, a onda je otišla u kuhinju. Izvadila je šalicu iz kuhinjskog ormara i, uključivši grijач za vodu, primjetila otisak slova na desnoj ruci. Na dlanu joj se nalazila riječ

sretni, kazalo je.

sretni.

Stajala je pored sudopera, zureći u uputu otisnutu na koži. Tada je škljocnuo grijач i ona je uzela tekući sapun i istisnula ga na ruke.

Postavila je šalicu čaja pred Richarda, a sa svojom se uputila prema sofi nasuprot njemu. Pogledao je prema gore i susreo se s njenim pogledom.

“Ja...” rekao je. Lice mu se naboralo.

“U redu je,” rekla je. “To je bio naš prvi pokušaj. Možda idući put?” Kimnuo je i primio šalicu. Sjedili su zajedno, u dnevnoj sobi, pijući čaj, dok je vani počinjala rominjata kiša.

MOJE TREPERAVO JA

Stajala sam ispod ulične lampe, moje treperavo ja osvijetljeno sumnjom, osvijetljeno lampom i mjesecom. Čekala sam te ispod te ulične lampe dok su me unutarnja drhturenja ispunjavala pitanjima. A ti, gdje si bio? Nesputan, odlebdio, ostavivši mene, zalutalu zvijezdu, da sama treperim i patim na mračnim uličnim uglovima. Čekam te da pojuriš prema meni, no gdje bi ti trebao juriti, tamo je tek tišina, a gdje bi trebale biti tvoje noge, tamo je mačka, očiju raširenih poput mjeseca, koja se boji preći *meni* preko puta, svjedok mojoj unutarnjoj boli.

Sljedeći dan i dan nakon, zamišljam tu uličnu lampu i tebe kako juriš prema meni, a žudnja unutar mene napunila bi bijele zdjele do vrha i prelijevanja. Ti ne zoveš. Ne nudiš objašnjenje, a ja inzistiram da sam ti još od neke koristi čekajući ovdje. Sjedim u svojoj sobi i tu je telefon, pri ruci, pokraj mene, ako mogu biti od koristi, a ja žudim i punim zdjele.

Napokon, neki bog ti se obraća, čini se, i ti stižeš na moj prag.

Ne znam zašto si čekala, kažeš mi, šešir na tvojoj glavi, ali naheren, i ti u baloneru, čvrsto umotan. Rekao sam ti nemoj, kažeš. Rekao sam ti, a razočaranje je preveliko i ja se povučem unatrag, natrag prema svojem mjestu i telefonu, na čijem bi drugom kraju bio sigurniji, manje otrovan. Sjedim i gledam kako hodaš okolo naokolo, podižući i ispuštajući moje stvari, dijeliće i komadiće koje sam sakupila, koji me sačinjavaju. Dok ispuštaš svaki dio, svaki komadić, pogrešno, žalosno, ja ne ustajem. Odolijevam. Posuđujem mirnoću i mudrost od prastarog bora, i tek kada odeš, sa šeširom i dalje na glavi, dok te baloner čvrsto obavija, ja zaključavam vrata, triput, i počinjem vraćati na mjesto sve dijelove.

BOJE SE MIJENJAJU I BLIJEDE

On više, ona više, mačka se zavuče pod sofu, susjed pojača televizor i oni napokon zaspu.

Dijete sluša u svojoj sobi i pita se čemu sva ta buka. Previše je nov je da bi znao kako to nije ništa novo, to je uobičajeno. Na svijetu je tek četiri mjeseca i trebalo mu je neko vrijeme da nađe svoju začuđenost okolinom. Sada, kada je stariji, primjećuje događanja, obrađuje ih, razlikuje svoje roditelje od drugih ljudi, mirise, zvukove i boje i od kuda dolaze. Zna da su mu zidovi plavi, a plahte žute, ponekad zelene. Naravno, ne poznaje imena tih nijansi, no osjeća razliku. Zna da ga mačka ne voli, da ne smije gristi mamu dok ga hrani, da tata ponekad ujutro miriše kiselkasto i da kad mama plače ne smije joj se pridružiti jer onda plače još jače i duže i ne nahrani ga.

Kada tata ode, a mama ga odnese u kuhinju, sjedne za stol i podigne majicu kako bi ga nahranila, on podigne pogled prema njezinom licu. Vidi kako se tamni kolut oko jednog oka mijenja iz ljubičastog u zeleno pa u ružičasto. A onda je jednog dana tu novi kolut, na drugoj strani lica, ispod oka. I on mijenja boju. Ako ga takne svojom rukom, mama se trzne, kaže Ne, ne dijete, i pokrije njegovu šačicu svojom. I zna da ako joj se nakon toga nasmiješi, ako joj se nasmiješi bilo kada, kada nema tate, ona će na trenutak zuriti u njega, a onda će se polako, polako njezine usne pomaknuti i uzvratiti će mu osmijehom i onda će ga držati tako čvrsto i šaptati mu u uho, Otići ćemo, sljedeći tjedan, spakirat ću nas i otići ćemo baki. Ne brini ljubavi moja. Samo čekam pravi trenutak. Otići ćemo uskoro. Uskoro. Onda će sve biti u redu.

POVRĆE, MINERAL

Rekao si

“Povrće”

“Repa” Rekla sam.

“Ne. Pitaj pitanje.”

“Jesi li povrće s korijenom?”

“Ne”, rekao si. “Pitaj ponovno.”

“Jesi li u salatama?” rekla sam.

“Ovisi”, rekao si.

“Ovisi o čemu?”

“O tome što voliš stavljati u salatu.”

Ja ležim na kauču, ti ležiš na podu, tvoja glava pokraj mojih stopala.

“Jesi li kreda?” rekao si.

“Kreda nije mineral”, rekla sam pušuci u prste.

“To je kalcij”, rekao si.

“Pa?”

“Pa, to je mineral.”

“Ne, nije.”

“Naravno da je.”

Ustajem se, jedno od mojih stopala udara te po uhu dok hodam prema prozoru.

“Misliš li da bi bilo bolje da smo zaposleni?” pitao si s poda. Promrmljala sam nešto što je trebalo biti “Naša ljubav će nas grijati, dušo”, ali na pola puta nisam se mogla sjetiti je li to bila pjesma ili nešto što sam sama izmislila.

“Molim?” rekao si.

“Zagrijeti ću vodu”, rekla sam.

Kada si se vratio s poštom ispružio si mi pisma kao da će te crvena tinta progorjeti poput kiseline.

“Pobjegnimo”, rekla sam. “Barbados, Brighton, Bermuda, Brooklyn.”

“Samo na B?” rekao si i srušio se na kauč.

“Danas učimo slovo B”, rekla sam.

“Životinja”, rekao si.

“Domaća?” rekla sam i gurnula račune ispod fotelje.

“Ovisi”, rekao si.

“Ovisi o čemu?”

“O tome da li ti se gnjaviti time da ju pripitomiš.”

“Je li ju itko?” rekla sam.

“Što?”

“Ikad pripitomio?”

“Kako bi, dovraga, ja to mogao znati?” rekao si i napravio pokrete rukama izvrćući ih naprijed i nazad što je moglo značiti bilo što bilo koji dan u bilo kojoj zemlji na svijetu.

Izišli smo te večeri, ti u mojim starim trapericama, ja u donjem dijelu tvoje trenirke, tvoja ruka ispod moje, pet funti u džepu. Dijelili smo pola krigle nečega što je davalo nadu i sjedili u kutu.

“Jede li druge životinje?” rekla sam.

“Da.”

“OK, to je već nešto.”

“Još deset pitanja.”

“Uzela sam gutljaj, a onda gurnula čašu prema tebi.

“Mogla bih to napraviti”, rekla sam gledajući kroz prozor kišu kako se vrzma iznad pločnika.

“Nemoj”, rekao si.

“Ne mogu zauvijek s tobom dijeliti hlače i pola krigle.”

“OK, evo jedan besplatan – ponekad ima rep, ponekad nema.”

“Ne bi bilo tako loše. On ne bi bio tako užasan šef. Mislim, što mi to gore može napraviti sada, a da to već nije učinio dok smo bili djeca?”

“Ovaj s repom može imati dvanaestero beba odjednom. Mislim, ne zovu ih bebama, ali kada bih ti rekao kako ih zovu odmah bi me odalo.”

“Ako prodaš dušu možeš li je kasnije kupiti, čak i ako koša više?” rekla sam i ostavila da visi u zraku dok je se pola krigle grijalo.

Prvi dan sam došla kući i ti nisi bio na kauču, i nisi bio u spavaćoj sobi. Vrata kupaonice bila su zaključana.

“Izidi”, rekla sam. “Nisam čudovište. Samo zaposleni šljaker.”

“Životinja”, rekao si iznutra.

“Samo ako iziđeš.”

“Životinja.” Čula sam te kako šmrcaš. Ili je to možda bio vlak.

“Sranje. Hajde. Koliko si već dugo unutra.”

“Životinja.”

Otišla sam ugrijati vodu. Kada je provrela uzela sam šalicu i stala ispred vrata kupaonice.

“Životinja”, rekla sam.

Tišina.

Konačno:

“Duge dlake?”

“Ne”, rekla sam i sjela leđima naslonjena na vrata. Osjetila sam tebe s druge strane, vrške naših kralješnica kako uranjaju u ivericu. “Tvoja?”

“Ne.”

“Afrička?”

“Može biti.”

“Moja također.”

Puhnula sam u dva čaja. Uvukla sam dah i kroz to sam možda mogla čuti kako ti uvlačiš svoj.

“Zebra?” rekli smo i ja i ti.

“Da”, rekli smo i ja i ti i ja sam sjedila tamo s tvojom šalicom i mojom šalicom, slušajući kako okrećeš ključ u bravi.

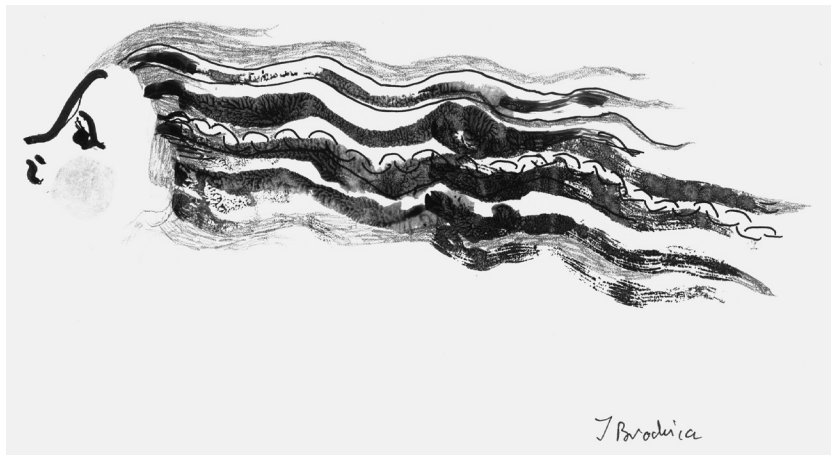
O AUTORICI:

Tania Hershman (www.taniahershman.com) nagrađivana je spisateljica kratkih priča. Ranije se bavila znanstvenim novinarstvom. U izdanju Salta izdala je zbirku kratkih priča *The White Road and Other Stories* (www.thewhiteroad-andotherstories.com) koja je dobila pohvalu ocjenjivačkog suda na natječaju Orange Award for New Writers 2009. Tania radi kao urednica za prozu u časopisu *Southworld magazine* te je članica žirija u sljedećim natječajima: Bristol Short Story Prize 2009, Brit Writers Award and the Sean O'Faolain Short Story Competition. Osnivačica je i urednica portala *The Short Review* (www.theshortreview.com), posvećenog recenziranju zbirki kratkih priča.

BILJEŠKA O PREVODITELJIMA:

Danijel Brlas ugledao je svjetlo dana 11.11.1985. g. Godine 2005. napušta rodnu grudu i upisuje Filozofski fakultet u Zagrebu gdje trenutačno završava diplomski studij komparativne književnosti i anglistike (smjer britanska književnost). Ovo su mu prvi objavljeni prijevodi.

Valentina Lisak rođena je 06.02.1987. u Zagrebu. Završila jezičnu gimnaziju 2005. Iste godine upisala studij anglistike i komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Trenutno na drugoj godini diplomskog studija komparativne književnosti i amerikanistike (američka književnost i kultura) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Ovo joj je prvi objavljeni prijevod.

Iva Bradvica: Pletenice